

I. MEDZINÁRODNÉ KARPATSKÉ SYMPÓZIUM

LEMKOVIA, BOJKOVIA, HUCULI, RUSÍNI – DEJINY, SÚČASNOSŤ, MATERIÁLNA A DUCHOVNÁ KULTÚRA VI

k 70. výročiu presídlenia slovenských
Rusínov a Ukrajincov do ZSSR
a Akcie „Visla“ v Poľsku v roku 1947

1947 – 2017

KONGRESOVÉ CENTRUM SAV „ACADEMIA“
Stará Lesná, 27. – 28. septembra 2017

Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici
Centrum spoločenských a psychologických vied SAV – Spoločenskovedný
ústav v Košiciach

Inštitút politológie Univerzity Zielonogórskej

Inštitút histórie a politológie Pomorskej akadémie v Słupsku

Ukrajinská historická spoločnosť v Poľsku

CERMOCEHIS – Centrum pre výskum moderných stredoeurópskych dejín

Koordináčny výbor reoptantov Slovenskej republiky, o.z.

Slovensko-ukrajinská komisia historikov pri SNKH

Slovenská historická spoločnosť pri SAV

P R O G R A M

I. medzinárodného karpatského sympózia

LEMKOVIA, BOJKOVIA, HUCULI, RUSÍNI – DEJINY, SÚČASNOSŤ, MATERIÁLNA A DUCHOVNÁ KULTÚRA VI

**k 70. výročiu presídlenia slovenských
Rusínov a Ukrajincov do ZSSR
a Akcie „Visla“ v Poľsku v roku 1947**

1947 – 2017

KONGRESOVÉ CENTRUM SAV „ACADEMIA“
Stará Lesná, 27. – 28. septembra 2017

Organizačný výbor sympózia:

doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD. – predseda

Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici, Slovensko

PaedDr. Marián Gajdoš, CSc.

Centrum spoločenských a psychologických vied SAV – Spoločenskovedný ústav v Košiciach, Slovensko

dr hab. Bohdan Halczak, prof. UZ

Uniwersytet Zielonogórski, Ukrajinská historická spoločnosť v Poľsku

Programový výbor sympózia:

dr hab. Bohdan Halczak, prof. UZ – predseda

Uniwersytet Zielonogórski; Ukrajinská historická spoločnosť v Poľsku

prof. dr hab. Roman Drozd

Akademia Pomorska w Słupsku; Ukrajinská historická spoločnosť v Poľsku

dr hab. Stefan Dudra, prof. UZ

Uniwersytet Zielonogórski, Poľsko

prof. Jarosław Taras

Inštitút etnológie Národnej akadémie vied Ukrajiny v Ľvove, Ukrajina

doc. Iryna Musijenko, PhD.

Národná technická univerzita „Charkivský polytechnický inštitút“, Ukrajina

prof. Janko Ramač

Univerzita v Novom Sade, Srbsko

PhDr. Stanislav Konečný, CSc.

Centrum spoločenských a psychologických vied SAV – Spoločenskovedný ústav v Košiciach, Slovensko

prof. Paul J. Best

Carpathian Institute International, USA

prof. Frank Sysyn

University of Toronto, Kanada

Kontaktné údaje hlavného organizátora:

doc. PhDr. Michal Šmigel', PhD.

E-mail: michal.smigel@umb.sk

Tel.: +421 48 449 7112

Mob.: +421 907 833 689

HARMONOGRAM SYMPÓZIA

26. septembra 2017

Príchod a ubytovanie účastníkov sympózia zo vzdialeného a blízkeho pohraničia (v poobedňajších hodinách)

19.00 hod – Večera (hradia účastníci)

27. septembra 2017

08.00 – 09.00 hod Raňajky (hradia účastníci)

09.00 – 10.00 hod **Registrácia účastníkov sympózia**

10.00 – 11.30 hod **Otvorenie sympózia. Plenárne zasadnutie**

11.45 – 13.00 hod **Rokovanie v sekciách**

13.00 – 14.00 hod Obed (hradené organizátormi)

14.00 – 16.00 hod **Rokovanie v sekciách**

16.00 – 16.30 hod Kávová prestávka

16.30 – 18.30 hod **Rokovanie v sekciách**

19.00 hod – Slávnostná večera (hradené organizátormi)

28. septembra 2017

08.00 – 09.00 hod Raňajky (hradené organizátormi)

09.00 – 11.00 hod **Rokovanie v sekciách**

11.00 – 11.30 hod Kávová prestávka

11.30 – 13.00 hod **Rokovanie v sekciách**

13.15 – 13.30 hod **Ukončenie sympózia**

13.30 hod – Obed (hradené organizátormi)
Odchod účastníkov

19.00 hod – Večera (hradia účastníci)

29. septembra 2017

8.00 hod – Raňajky (hradia účastníci)
Odchod účastníkov

РОЗКЛАД СИМПОЗИУМУ

26 вересня 2017 р.

Прибуття та розміщення учасників симпозиуму з ближнього і далекого зарубіжжя (пополудні)

19.00 год – Вечеря (оплачується учасниками)

27 вересня 2017 р.

08.00 – 09.00 год Сніданок (оплачується учасниками)

09.00 – 10.00 год **Реєстрація учасників симпозиуму**

10.00 – 11.30 год **Відкриття симпозиуму. Пленарне засідання**

11.45 – 13.00 год **Засідання секцій**

13.00 – 14.00 год Обід (оплачується організаторами)

14.00 – 16.00 год **Засідання секцій**

16.00 – 16.30 год Перерва на каву

16.30 – 18.30 год **Засідання секцій**

19.00 год – Святкова вечеря (оплачується організаторами)

28 вересня 2017 р.

08.00 – 09.00 год Сніданок (оплачується організаторами)

09.00 – 11.00 год **Засідання секцій**

11.00 – 11.30 год Перерва на каву

11.30 – 13.00 год **Засідання секцій**

13.15 – 13.30 год **Закінчення симпозиуму**

13.30 год – Обід (оплачується організаторами)
Від'їзд учасників

19.00 год – Вечеря (оплачується учасниками)

29 вересня 2017 р.

8.00 год – Сніданок (оплачується учасниками)
Від'їзд учасників

PROGRAM SYMPÓZIA

27. septembra 2017

09.00 – 10.00 hod **Registrácia účastníkov sympózia**

10.00 – 11.30 hod **Otvorenie sympózia
Plenárne zasadnutie**
[Banketová sála Kongresového centra]

Rok 1947 a ukrajinská otázka na Slovensku

Stanislav Konečný – Marian Gajdoš, Spoločenskovedný ústav CSPV SAV v Košiciach

Presídlenie slovenských Rusínov a Ukrajincov do ZSSR v roku 1947 a ich reemigrácia v 60. a 90. rokoch minulého storočia

Michal Šmigel, Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici

Akcja „Wisła“ – 70 lat po

Roman Drozd, Akademia Pomorska w Słupsku, Ukraińskie Towarzystwo Historyczne w Polsce

Czy akcja „Wisła” była korzystna dla narodu polskiego?

Bohdan Halczak, Uniwersytet Zielonogórski, Ukraińskie Towarzystwo Historyczne w Polsce

11.30 – 11.45 hod **Prestávka**

11.45 – 13.00 hod **Rokovanie v sekciách**

Historická sekcia

– Salónik
Kongresového centra

Kulturologicko-etnologická sekcia

– Banketová sála
Kongresového centra

Organizátori si vyhradujú právo zmeny programu sympózia

PROGRAM SYMPÓZIA

27. septembra 2017

HISTORICKÁ SEKCIA

10.00 – 11.30 hod

Otvorenie sympózia
Plenárne zasadnutie

11.45 – 13.00 hod

Rokovanie [Salónik Kongresového centra]

Deportacje na sowieckiej Ukrainie w okresie międzywojennym w kontekście sowieckiej polityki represyjnej

Robert Kuśnierz, *Akademia Pomorska w Słupsku, Polska*

Wysiedlenie ludności niemieckiej i ukraińskiej z Polski w latach 1944-1947 – próba porównania

Bernadetta Nitschke-Szram, *Uniwersytet Zielonógórski, Polska*

Спільні долі: порівняльний аналіз депортації українців з Польщі у 1947 р. та кримських татар у 1944 р.

Оксана Шеремета, *Національний авіаційний університет, Київ, Україна*

Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny wobec przesiedleń ludności łemkowskiej w ramach akcji „Wisła”

Stefan Dudra, *Uniwersytet Zielonógórski, Polska*

13.00 – 14.00 hod

Obed

14.00 – 16.00 hod

Rokovanie
[Salónik Kongresového centra]

Operacja „Wisła” w powiecie sanockim

Stanisław Nabywaniec – Jan Rogula, *Uniwersytet Rzeszowski; Parafia w Krzywczu, Polska*

Powiatowy Oddział Państwowego Urzędu Repatriacyjnego w Tarnowie w latach 1945-1950

Anna Pachowicz, *Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa w Tarnowie, Polska*

Działania Urzędu Bezpieczeństwa Polski Ludowej wobec ukraińskiego podziemia w latach 1947-1950 – zarys problematyki

Arkadiusz Słabig, *Akademia Pomorska w Słupsku, Polska*

Straty osobowe w powiecie leskim w latach 1939-1947

Jarosław Syrnyk, *Uniwersytet Wrocławski; IPN we Wrocławiu, Polska*

Położenie mniejszości żydowskiej i ukraińskiej w Polsce w latach 1945-1956

Tamara Włodarczyk, *Uniwersytet Wrocławski, Polska*

Romowie karpaccy wśród wschodniosłowiańskich grup etnicznych Polski

Marcin Szewczyk, *Wyższa Szkoła Informatyki i Zarządzania z siedzibą w Rzeszowie, Polska*

Historia grekokatolików na Ziemi Wałęckiej w latach 1947 – 2017

Arkadiusz Trochanowski – Magdalena Suchorska-Rola – Marlena Jakubczyk;
Parafia Grekokatolicka w Wałczu; Muzeum Ziemi Wałęckiej, Polska

16.00 – 16.30 hod

Kávová prestávka

16.30 – 18.30 hod

Rokovanie

[Salónik Kongresového centra]

Rusyns in the Kingdom of Yugoslavia (1929-1941) on the Máramarossziget trial from 1913/14

Саша Сабадош, *Історичний архів Сомбор, Сербія*

Взаємини митрополита Андрея Шептицького з русинами Югославії

Янко Рамач, *Університет в Новому Саді, Сербія*

Рецепција Кијевске Руси у издањима на русинском између два рата

Александер Мудри, *Университет в Новому Саді, Сербія*

Zniszczenie ukraińskiego snu, czyli wkroczenie wojsk węgierskich na Karpacką Ukrainę (marzec 1939)

Michał Jarnecki, *Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu – Wydział Pedagogiczno-Artystyczny w Kaliszu, Polska*

Szkolnictwo ukraińskie na południowym Podlasiu w świetle prasy ukraińskiej

Rafał Dydycz, *Uniwersytet Przyrodniczo Humanistycznego w Siedlcach, Polska*

Wojenne losy Józefa Einhorna. Studium przypadku

Ignacy Einhorn, *Wyższa Szkoła Medyczna w Kłodzku; Towarzystwo Społeczno-Kulturalnego Żydów w Polsce*

19.00 hod –

Slávnostná večera

28. septembra 2017

HISTORICKÁ SEKCIA

08.00 – 09.00 hod

Raňajky

09.00 – 11.00 hod

Rokovanie

[Salónik Kongresového centra]

Narodnyctvo jak jedyne idejne džerelo súčasnoho karpatorusyn'skoho ruchu

Valerij Paďak, *Prešovská univerzita v Prešove, Slovensko*

Polityka państwa polskiego wobec postulatów oświatowych mniejszości łemkowskiej po 1989 roku

Ewa Pogorzała, *Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa im. Szymona Szymonowica w Zamościu, Polska*

Mniejszość łemkowska w Polsce według spisów powszechnych z 2002 i 2011 roku

Tomasz Browarek, *Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, Polska*

Vzdelávanie Rusínov na Slovensku v kontexte Európskej charty regionálnych alebo menšinových jazykov

Anna Plišková, *Prešovská univerzita v Prešove, Slovensko*

Ukraińcy z Polski w Toronto wobec pamięci o akcji „Wisła”

Patrycja Trzeszczyńska, *Instytut Etnologii i Antropologii Kulturowej Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, Polska*

Lemko sojuz v USA

Paul J. Best, *Carpathian Institute Inter-Ed, Inc., USA*

11.00 – 11.30 hod

Kávová prestávka

11.30 – 12.45 hod

Rokovanie

[Salónik Kongresového centra]

Лемківська спільнота Львова: особливості формування та участь у громадсько-політичних процесах.

Софія Федина, *Львівський національний університет імені Івана Франка, Львів, Україна*

Збереження культурної ідентичності держави, на підставі аналізу досвіду окремих європейських країн – аспект політично-правний

Ірина Мусієнко, *Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут», Харків, Україна*

Українці в регіоні Карпат – актуальні проблеми дослідження

Мирослав Сополіга, *Свидник, Slovensko*

12.45 – 13.15 hod

Prestávka

13.15 – 13.30 hod

Ukončenie sympózia

[Banketová sála Kongresového centra]

13.30 hod –

Obed

PROGRAM SYMPÓZIA

27. septembra 2017

Kulturologicko-etnologická sekcia

10.00 – 11.30 hod

Otvorenie sympózia
Plenárne zasadnutie

11.45 – 13.00 hod

Rokovanie
[Banketová sála Kongresového centra]

Трагедія народу в центрі Європи: історія й культура лемківських сіл Вілька й Балутянка (Сяніцького повіту, Краківського воєводства) через 72 роки насильної депортації

Ol'ga Bench, Katolícka univerzita v Ružomberku, Slovensko

Концепт земля в оповідях про примусове переселення

Ірина Коваль-Фучило, Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т. Рильського НАН України, Київ, Україна

Родинні реліквії у збереженні етнокультурної самоідентичності українців, депортованих із Польщі

Ольга Харчишин, Інститут народознавства НАН України, Львів, Україна

Фольклорні концепти у структурі історичного наративу пам'яті про депортацію: типологія і функції

Оксана Кузьменко, Інститут народознавства НАН України, Львів, Україна

13.00 – 14.00 hod

Obed

14.00 – 16.00 hod

Rokovanie
[Banketová sála Kongresového centra]

Путівники Холмщиною і Надсянням (друга половина XIX – початок XX ст.)

Маріанна Мовна, Львівська національна наукова бібліотека України ім. В. Стефаника НАН України, Львів, Україна

Олена Кульчицька та діяльність музею "Стривігор" у Перемишлі

Андріана Надопта, Інститут народознавства НАН України, Львів, Україна

Адам Фішер та Інститут Південно-Східних земель: обставини й напрямки співпраці

Тамара Пацай, Інститут народознавства НАН України, Львів, Україна

Вплив власників міста Сколе на його розвиток і Сколівську Бойківщину

Вікторія Тарас, *Інститут народознавства НАН України, Львів, Україна*

Planistyczne podstawy przemian krajobrazu beskidzkiego na przykładzie wsi łemkowskich powiatu gorlickiego.

Hanna Hrehorowicz Gaber, *Instytut Projektowania Miast i Regionów Politechnika Krakowska im. Tadeusza Kościuszki, Kraków, Polska*

Zmiany użytkowania terenu na zachodniej Łemkowszczyźnie w latach 1935 – 2016

Anna Baniias, *Instytut Geografii Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie, Polska*

16.00 – 16.30 hod

Kávová prestávka

16.30 – 18.30 hod

Rokovanie

[Banketová sála Kongresového centra]

Jazyk Rusínov z diachronického pohľadu v kontexte súčasného rusínskeho jazyka

Kvetoslava Koporová, *Prešovská univerzita v Prešove, Slovensko*

Гавриїл Костельник і хорвати: до історії рецепції хорватської поезії Г. Костельника

Микола Цап, *часопис «Шветлосц», Нови Сад, Сербія*

Національне усвідомлювання русинів у оповіданнях Михайла Ковача

Ана Римар, *Університет в Новому Саді, Сербія*

Obraz domu i jego otoczenia w beskidzkich wierszach J. Harasymowicza

Andrzej Ksenicz, *Uniwersytet Zielonogórski, Polska*

Франкіана та Никифоріана: образ «хлопського філзофо» в українській культурі

Артур Іжевський, *Інститут народознавства НАН України, Львів, Україна*

Нововіднайдені матеріали до біографії і творчості бойківського теслі Луки Снігура

Ярослав Тарас, *Інститут народознавства НАН України, Львів, Україна*

Народна рецепція фахівця-пасічника в українців Карпат

Уляна Мовна, *Інститут народознавства НАН України, Львів, Україна*

19.00 hod –

Slávnostná večera

28. septembra 2017

Kulturologicko-etnologická sekcia

08.00 – 09.00 hod

Raňajky

09.00 – 11.00 hod

Rokovanie

[Banketová sála Kongresového centra]

Rituálne úkony v rodinnej a ľúbostnej mágii

Jozef Varchol, *SNM – Múzeum ukrajinskej kultúry, Svidník, Slovensko*

Прикмети та забобони у гуцульській весільній обрядовості другої половини ХХ ст.

Христина Бойчук, *Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, Івано-Франківськ, Україна*

Wesele huculskie – tradycja dzisiaj

Alicja Woźniak, *Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne w Łodzi, Polska*

Пісенна культура лемків України (XX-XXI ст.)

Ольга Фабрика-Процька, *Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, Івано-Франківськ, Україна*

Народний музичний інструментарій гуцулів, бойків, лемків, русинів: компаративна характеристика, динаміка розвитку і сучасної репрезентації

Віолетта Дутчак, *Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника, Івано-Франківськ, Україна*

Художнє дерево Закарпатської Гуцульщини: сучасні функції

Олег Болюк, *Інститут народознавства НАН України, Львів, Україна*

Відпочинок на Бойківщині радянських вчителів

Оксана Годованська, *Інститут народознавства НАН України, Львів, Україна*

11.00 – 11.30 hod

Kávová prestávka

11.30 – 13.00 hod

Rokovanie

[Banketová sála Kongresového centra]

Народне вбрання Західної Бойківщини: Літовищі та околиці

Наталя Кляшторна, *інтернет-портал bojkosvit.com, Київ*

Народні в'язані вироби на Закарпатській Гуцульщині кінця XIX – початку XXI століття: типологія та художні особливості

Олена Козакевич, *Інститут народознавства НАН України, Львів, Україна*

Рослинні мотиви у оздобі верхнього сукняного народного одягу Бойківщини, Підгір'я та Опілля у першій половині XX ст.

Тетяна Куцир, *Інститут народознавства НАН України, Львів, Україна*

Українські ікони з історією XIV-XVI ст.: тематика, закономірності та принципи побудови

Любов Бурковська, *Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського, Київ, Україна*

Іконографічні джерела гуцульсько-покутських ікон на склі XIX – початку XX століття

Оксана Шпак, *Інститут народознавства НАН України, Львів, Україна*

13.00 – 13.15 hod

Prestávka

13.15 – 13.30 hod

Ukončenie sympózia

[Banketová sála Kongresového centra]

13.30 hod –

Obed

Kongresové centrum SAV „Academia“

Adresa: **Kongresové centrum SAV „Academia“**
Stará Lesná č. 176,
059 60 Tatranská Lomnica
Slovensko // Slovakia

GPC súradnice: 49.151875, 20.286811 49° 9' 7" 20° 17' 12"

Telefón: +421 52 4467 464; +421 52 4467 466 (recepčia)

Fax: +421 52 4467 275

E-mail: recepacia@kccademia.sk

web: <http://www.kccademia.sk/index.php/home/index/sk>

